

Maksā 8 sant.

Tek. patenta Nr. 840.

Klase: 11-6

989

P.V
25/8/1926

Finansu ministrijas
Patentu valdei.

Izgudrojuma pieteikums.

Dzēsts

19 30. g. 5. 4.

Pieteicējs (vārds, uzvārds jeb firmas nosaukums un adrese):

Wilhelms Zaudzieds,
Rīgā, Avotu ielā 11. 34^a dz. 10.

Pilnvarnieks (vārds, uzvārds un adrese):

Z

Iesniedzot ar šo divos eksemplaros zīmējumus un aprakstu, lūdzu izsniegt ¹⁾ manam pilnvaras devējam
patentu uz izgudrojumu ar nosaukumu: *Automato ritnu īevasesanai*
četru un ses stūrainos riepaļējos.

Pielikumi:

- 1) Apraksts 2 eks. uz 3. lap.
- 2) Zīmējumi 2 " "
- 3) Pilnvara, pilnvaras noraksts.
- 4) Latv. b. kvite № 17/28423.
no 21. VIII. 1926. g.
par pieteik. nod. nomaksu.
- 5) pat. valdes apliecība par izgudrojuma patentēšanu.

Rīgā, 21. augustā 1926. g.

¹⁾ Pieteicējs
Pilnvarnieks

V. Lasdusieds.

¹⁾ Nevajadzīgo nostriņot.

Lēmums:

17 Pujmarito patentu izsnieg. 8.10.27
A. Leelaup Lehmanis 25.08.27

Atzīmes par patentu gada nodevu nomaksu.

Gads	Latu	Lidz		Latvijas bankas kvītes no		
		mēnesis	gads	mēnesis	gads	numurs
1						
2	10.-	4.C.	1930	18.IV	1929	18450485-
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						

Piezīmes:

- 1) Aizsardzības apliecība izdota ..... 192 g. №.....
- 2) " " izsludināta ..... 192 " V. V. №.....
- 3) Patents izsniegt ..... 192 g.
- 4) " izsludināts ..... 192 " (V. V. №.....)
- 5) " atraidīts ..... 192 "
- 6) " dzēsts ..... 192 "

AUTOMATS VĪTĀU IEGRIEŠANAI ČĒTR UN SEŠSTŪRAINOS
UZGRIEŽŅOS.

Automats darbojas pilnīgi automātiski, ar siksnes pārvēde pa-
līdzību. Automata darbības princips sekošs: Tvertnē iekļuvušos uz-
griežņus padevējs automatiski pa vienam pievada pie vītņu urba, at-
stāj tur līdz vītnes iegriešanai ar frikcijas pārvadu dzīta urbja
palīdzību un tiki līdz urbīs atstājis uzgriezni ar nākošo no tvertnis
uzgirezni tiek izstumts kā gatavs speciālā tvertnē priekš gataviem uz-
griežņiem.-

Lai saprastu tūvāk automata darbību iepazīstināšu ar katru
automata īpatnējo elementu darbību, viņu īpatnībām un nozīmi aparatā
kopējā darbībā.-

Uzgriežņus segrēbji un uzber uz galda horizontala guļošu uz-
griežņu tvertni - 1. kuŗa tai brīdi noņemta no automata. Tās norindo
ar rokas palīdzību vienā plaknē, pēc kam uzliek vāciņu. Pacelot tver-
tni vertikali uzgriežņi sablivējas un apakšē esošais sīzšautnis-2
neļauj uzgriežņiem izslīdēt. Uzstādot tvertni uz automata un izvel-
kot sīzšautni - 2 uzgriežņi sabirs stāvē plaknē automata tvertnē,
pie kam tvertnes galā atradīsies tikai viens uzgrieznis - 3. Uz ass -
5 rīkojošais padevējs - 4, kuŗa adata - 6 slīd pa segmentu - 8, tam
še nobeidzoties iekrīt uzgriežņa caurums un par specieli izveidotu
gultni aizvada uzgriezni līdz vītņu urba centram - 7. Šai vietā adata
atsitoties pret segmenta - 8 sākumu izceļas no uzgriežņa un to atstāj.
Uzgrieznis tiek saturēts no spīles - 9, kuŗu nodarbina atspere - 10.
Spīles darbību ierobežo slīdkluciši - 11, kuŗi neļauj spīlei par daudz
saķērīgt uzgriežņa ceļu, vai atkal izplest to nepareizi platu, citiem
vārdiem tie atļauj spīlei regulēties tiksi par materiāla toleranci.
Lai novērstu gadījumus ar uzgriežņu iestrēgšanu automata tvertnē ie-
buvēts speciāls krātitājs - 12 ar zobu - 13, kurš uzgriežņus sakrata
periodiski ik pēc uzgriežņa apstrādašanas.

Apskatīsim tagad vītņu urbja darbību un uzgriežņa padevēja un
vītņu urbja kopdarbību. Uz galvenas ass - 14 uzmontētā pakāpeniskā

siksnas ripā - 15, kura iedarbina visu automatu; pakāpeniskai ripai - 15 abos galos piekonstruētas frikcijas rati - 16 un 17 vītpu urbja ie- un izvilkšanai no uzgriežņa. Vārpstas galā atrodas konisko zobratru pārvads - 18, kas nodarbina gliemežpārvadu - 19,- uzgriežņu pa- devēju - 4 un vītpu urbja vadītāju - 20.

Transmisijai griežoties griežas arī koniskeis zobratru pārvads - 18 ar pārnesmumu 1 : 1, kuri savukārt griež gliemežpārvadu un līdz ar to asi - 21.Uz ass - 21 uzstiprinētie veidripi - 22 ar kuras un svīras - 23 palīdzību tiek pārbidīts ass - 24 ar uz viņas brīvi sēdo- ūiem frikcijas ratiem - 16 un 17 vadītājiem - 25 un 26. Ass - 21 galā atrodas otra veidripa - 27, kura ar svīras - 28 palīdzību iestādz un izslēdz vītpu urbja vadītāju - 20. Svīras - 23 tapai pa veidripu - 22 nonākot viņas augstakā vietā ass - 24 tiek bīdīta pa labi, iedarbojas atspere - 29 uz frikcijas reta - 16, vadītāju 25 un līdz ar to iespiež frikcijas ratu - 16 pakāp. siksnu ripā. Kolīdz tas noticis griežošos kustību dabon uz viņas uzmontētais zobratrs - 30, kas savukārt iedar- bina uz urbja ass ķīlveidīgi uzmontētos čaulas - 31 zobratru - 32. Līdz ar to griežošos kustību dabon urbja sss - 39 un pats urbīs - 33. Atliek tagad urbi ievadīt uzgriezni resp. iegriest vītni. To panākam sekoši:

Ass - 21 galā sēdošā veidripā - 27 tai momentā, kad vītpu urbja vārpsta sāk griesties paceļ svīru - 28 ar galā iemontētu vītpu baku un iespiež urbja vadītājā - 20. Tā kā urbīm jau ir griežošā kustība, tad viņš to ievada uzgriezni. Urbja vadītāja - 20 piepalīdzība vairs nav vajadzīga, jo urbīs pats ielīdīs uzgriezni. Tāpēc arī urbja va- dītājs tikai kalpo urbja ievadišanai un pēc šīs operacijas veidripa tūliņ stsvabīna vadītāju paceļot svīru - 28, kuri vēl piepalīdz at- spere - 34. Momentā, kad vītnē iegriesta veidripa - 22 novēda svīras - 23 tapu normalā stāvoklī, vārpsts - 24 traucas atpakaļ un līdz ar to frikcijas rata vadītājs dabon kustību pa kreisi resp. izslēdz zobratru pāri 30 - 32; tātā pašā momentā svīres - 23 tapa sekodama izdara tās pašas manipulācijas ar frikcijas ratu - 17, tātā pašā momentā iedar- binot otro zobratru pārvadu 35 - 36 - 37 uz otru pusī urbja izgrieš- nai no uzgriežņa.

Lai nebūtu iespējams varbūtība ka pārslēdoties frikcijas ra- tiem no viene virzienā otrā varētu notikt urbja eizķevešanās uzgriezni,

kas zumejoties, varētu automata darbību traucēt un bojāt urbja galīgai
izejas stāvoklī atgriešanai kalpo atsvars - 38. Atsvars iespāido uz
urbja ass uzmontēto skāvu - 40 tā atvelkot urbi atpakaļ.

Gliemežpārvads - 19 kalpo padevējā - 4 un urbja - 33 kustību
Āstruma sadalīšanai. Par piem. urbim - 12 gājienu resp. apgriezienu + 3,
kas būtu attālums starp uzgriezni un urbja galu, tā tad urbja assij
jāapgriežas $15 \times 2 = 30$ reiz, pa kuņu laiku ass - 21 apgriezisies
tikai vienreiz.

Ass - 21 otrā galā uzmontēts ķēdes zobrets - 41, kuŗš kalpo ķē-
des pārvadā - 42 darbinašanai un līdz ar to padevēja - 4 darbinašanai.
Arī šis pārnesums 1 : 1. Ķēdes pārvada zobra tā - 43 iemontētā tapinā -
44, kuŗa kalpo krātitājā - 12 darbinašanai.

Tāds būtu īsumā vītpu griežamā automata darbības spraksts. Grie-
žot citu vītni viegli nomaināms urbja vadītājs - 20, nepemot slēg-
gredzenu - 35. Apstrādajot citas dimenzijas uzgriežņus jānomaina ti-
kai automata tvērtnē - 45, ko panāk izskrūvējot skrūves - 47; nepemot
no ass padevēju - 4 un uzliekot attiecīgu tvērtni pielegotu vajadzī-
gai dimenzijsi. Pēc tam atliek uz ass - 5 padevēju - 4 atpakaļ. Auto-
māts kārtībā citas dimenzijas uzgriežņu apstrādašanai.

Izgudrojuma lielā nozīme viņa darbības nepārtrauktībā, apkalpo-
šanas vienkāršībā. Ar automatu sasniedzama maksimalā produkcija, kādu
tikai atvēl materials. Piepildot tvērtni, kas loti ātri un īpatnēji
vienkārši izdarams, un turot tās rezervē, viens strādnieks var apkal-
pot vaīrākus automatus, kas palētīne ražojumu. Izgudrojums dvēsele ir
tā saucamais padevējs, kuŗa laimīga konstruktīvā atrisinašana savieno-
jot to ar vītpu urbi un dzenošo mechanismu padara jauno automatu par
lietderīgāko mašīnu uzgriežņu vītpu iegriešanai.

NB. Paskaidrojums par zīmējumu apzīmējumiem.

- 1) Fig.1.- automata skats no augšas.
- 2) Fig.2.- " " " sāniem.
- 3) Fig.3.- " " " gala.
- 4) Fig.4.- " garengriezums pa liniju A - B.
- 5) Fig.5.- " ūkersgriezums pa liniiju D - C.
- 6) Fig.6.- " skats no gala (otra Z - Y).
- 7) Fig.7.- " ūkersgriezums pa liniiju E - F.

21. VIII. 1969. V. Lāzdiņš

P a t e n t a ī p a t n i b a s.

1. Automats vītnu iegriešanai uzgriežnos īpatnigs ar to, ka tas sastāv no vītnus iegriežama urbja, kurām tiek pievaditi apstrādājamie uzgriezni pa vienam novietojot tos plakānā tvertnē (1) ar piltuves veidigi sašaurinamies dibenu, pie kam urbis ar frikcioneta pārvada palīdzību tiek pābidits uz priekšu darba stāvokli un atpakaļ pēc uzgriežna apstrādāšanas pabeigšanas, pec kam apstrādāts uzgrieznis tiek novadīts projam un viņa vietā automatiski stājas zemākais no piltuvē atrodošamies neapstrādātiem uzgriežniem (3).

2. Automats pēc p. 1 īpatnigs ar to, ka uzgriežņu novādisana no apstrādāšanas vietas uz gatavo uzgriežņu glabatuvi notiek pa lokveidigo celu, kuru viena siena ir konstruēta atspērīgi (9) pie kam uzgriežna caurvadīšana par šo celu notiek caur griezōšos rociņu (4) ar atspērīgi pie tas gultnotas tapinas (6) starpniecību, kura paceltā stāvoklī slīd pa lokveidigu celu (8) un nonākot līdz uzgrieznim slīd no celiņa ielec uzgriežna caurumā (3).

3. Automats pēc p. 1. un 2. īpatnigs ar to, ka urbis un uzgriežņu novādisanu darbinosa rociņa (4) tiek dzītas ar pats par sevi pazistamo vārpstu, ritenu un pārvadu palīdzību caur kādu mechanisku spēku.

4. Automats pēc p. 1. - 3. īpatnigs ar to ka piltuves veidigai savacamai tvertnei ir plakanas kastes forma, kuras platums atbilst uzgriežņu garumam un kurai ir piltuves veidīgs sasaurināmēsibens, kura zemākā vieta ir caurums uzgriežņu izlaišanai pa vienam apstrādājamaā vietā pie kam piltuve staiga kratitajs (12) darbinats caur attiecīgo pārvadu.

5. Automats pēc p. 1 - 3 īpatnigs ar to ka piltuves veidigas tvertnes pildišanai ar apstrādājamiem uzgriežniem tiek lietota plakana kaste (1), kuras augstums atbilst piltuves platumam un kuras vienas ūras sienas vieta ir ierikots

aizsaujamais (2), kurš pēc kastes attiecigas uzmauksanas uz piltuvi tiek izvilkts laujot uzgriežniem pareizā kārtā ieklūt piltuves veidiga tvertnē.

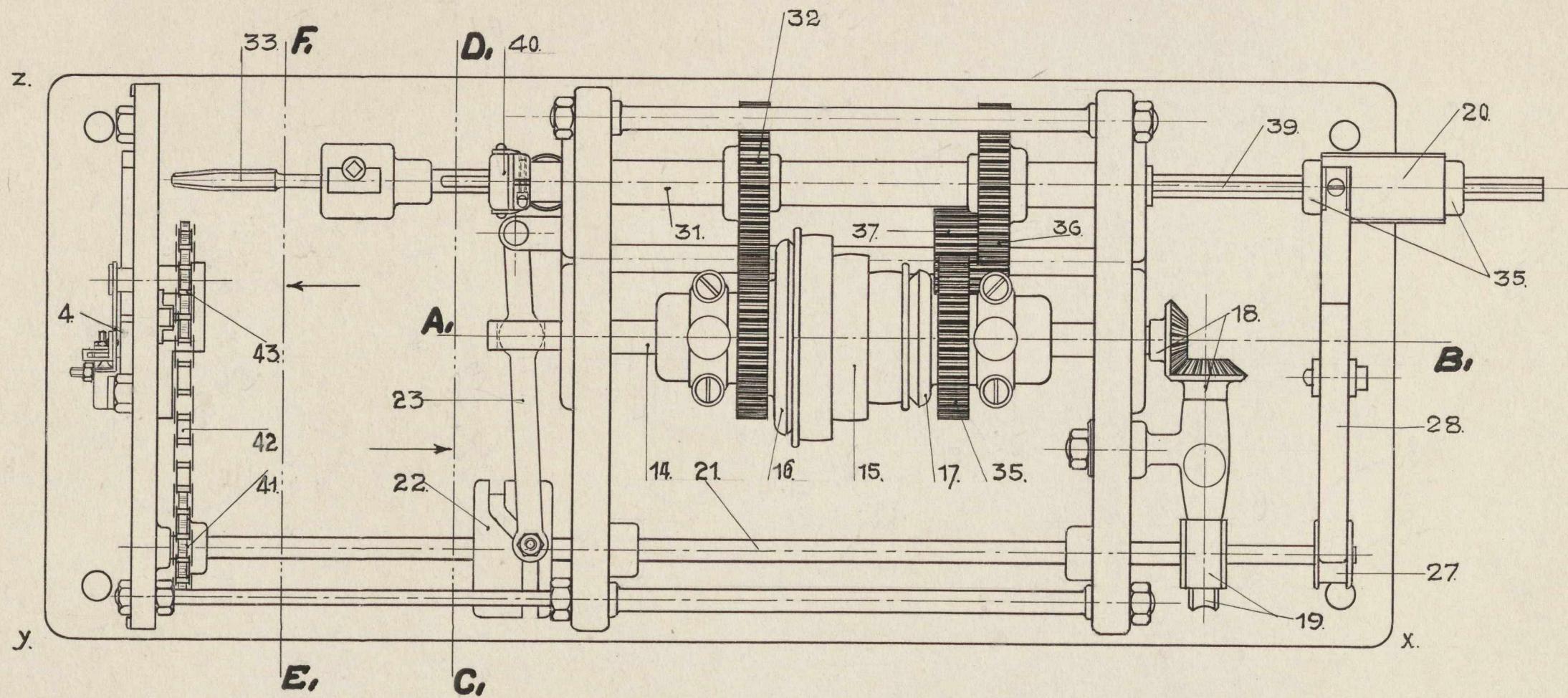

Pieteicejs: Vilhelms Lazdusieds,

Avotu iela 34 a dz. 10.

Pieteiceja paraksts: V. Lazdusieds.

FIG. 1.

21. VIII. 26g. T. Lasdurius

Fig. 2.

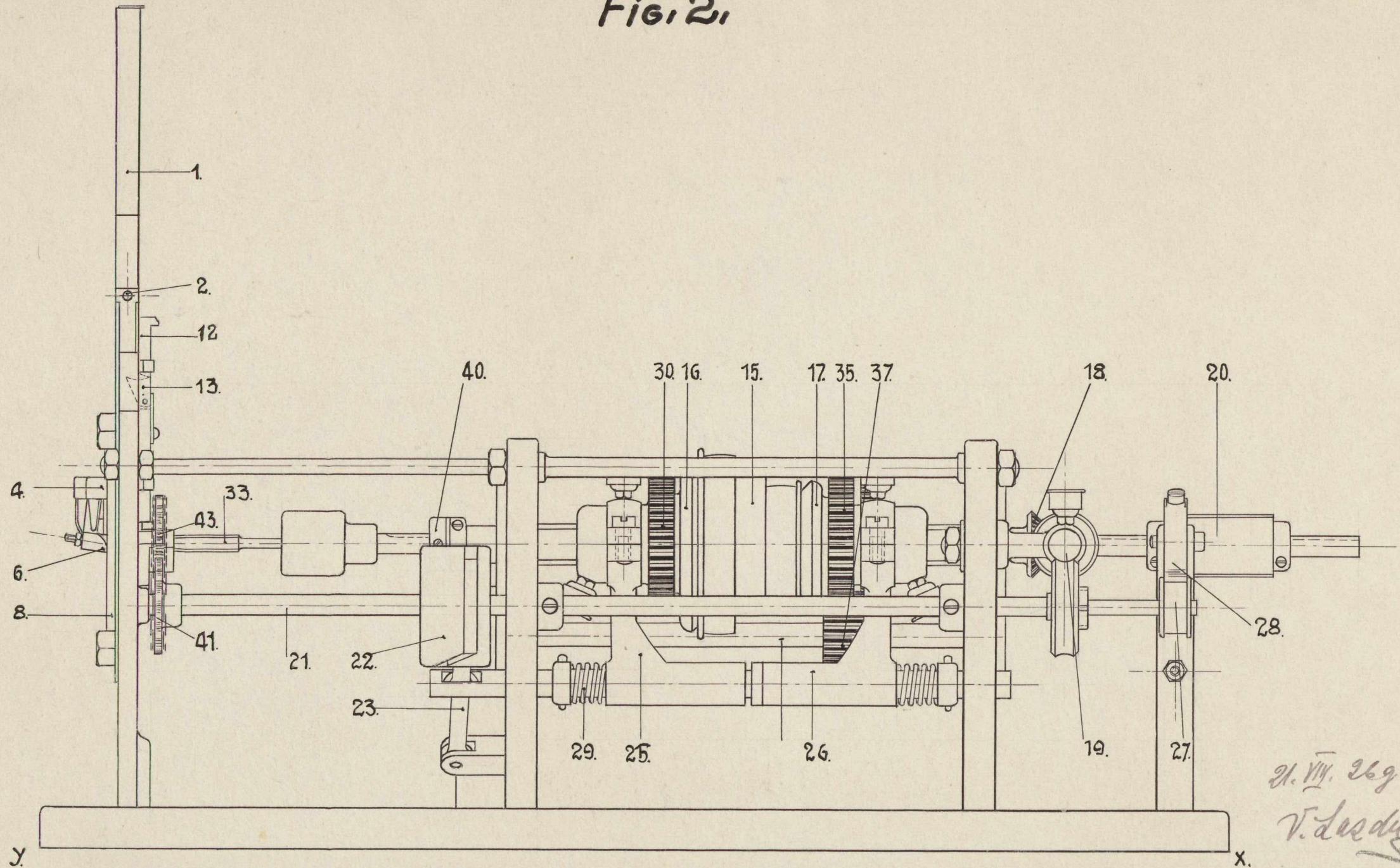
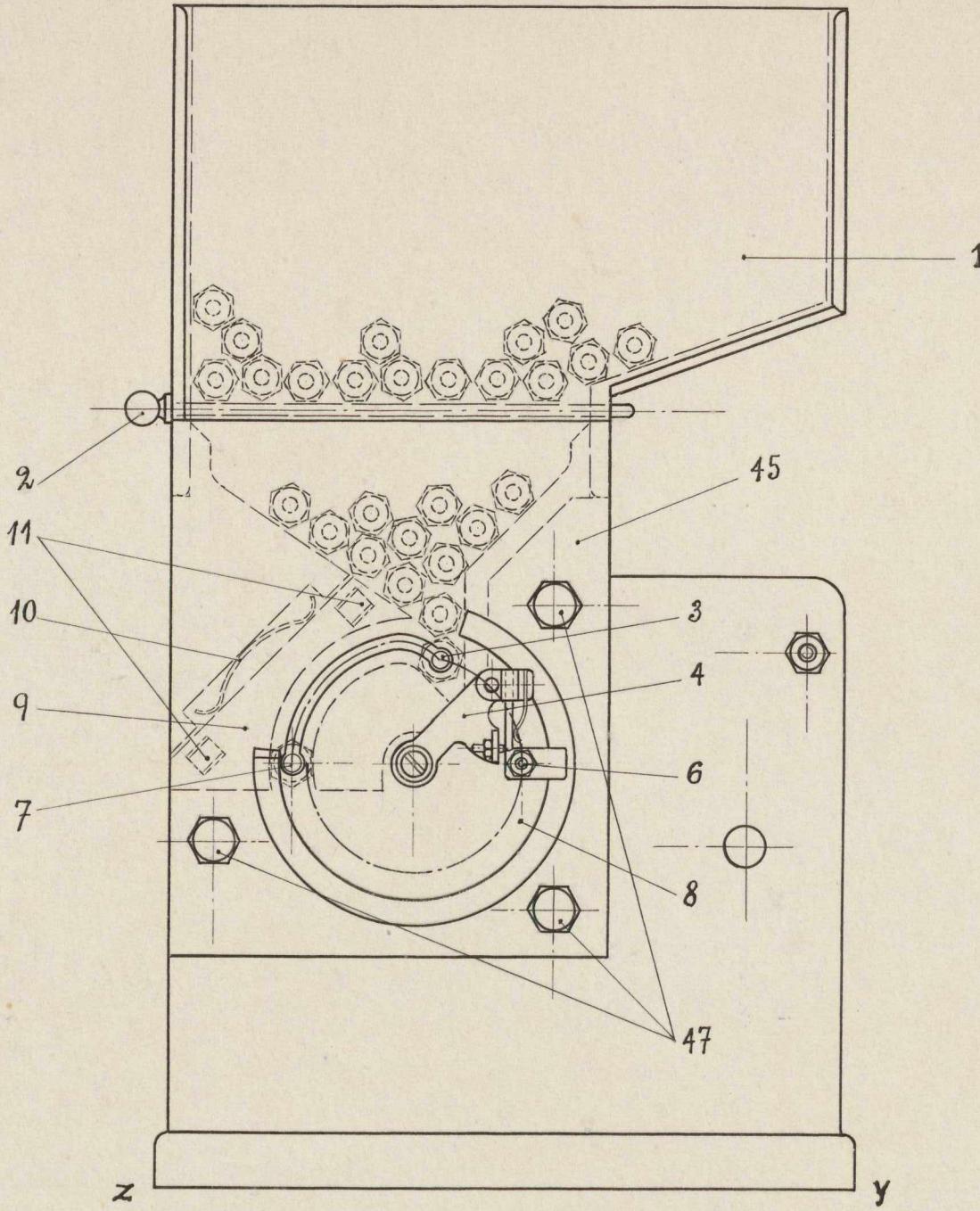

Fig. 3.

10
V. Lardusius

FIG. 4.

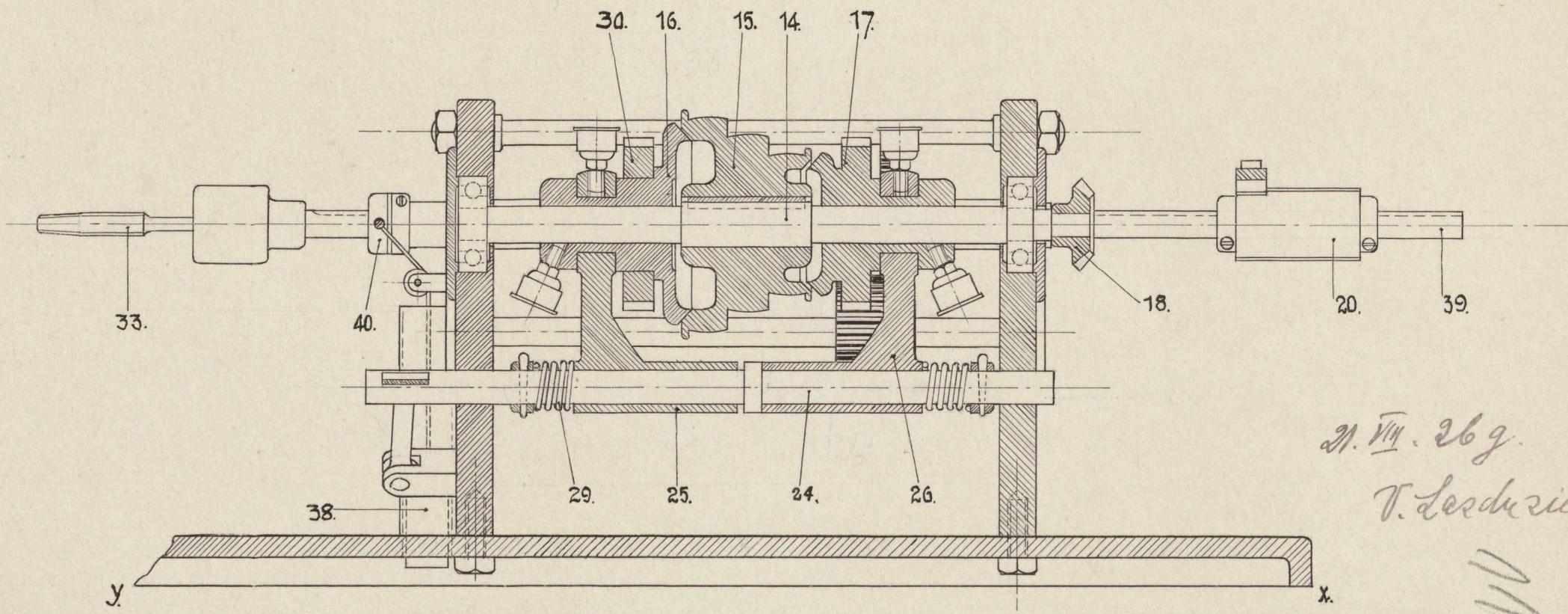
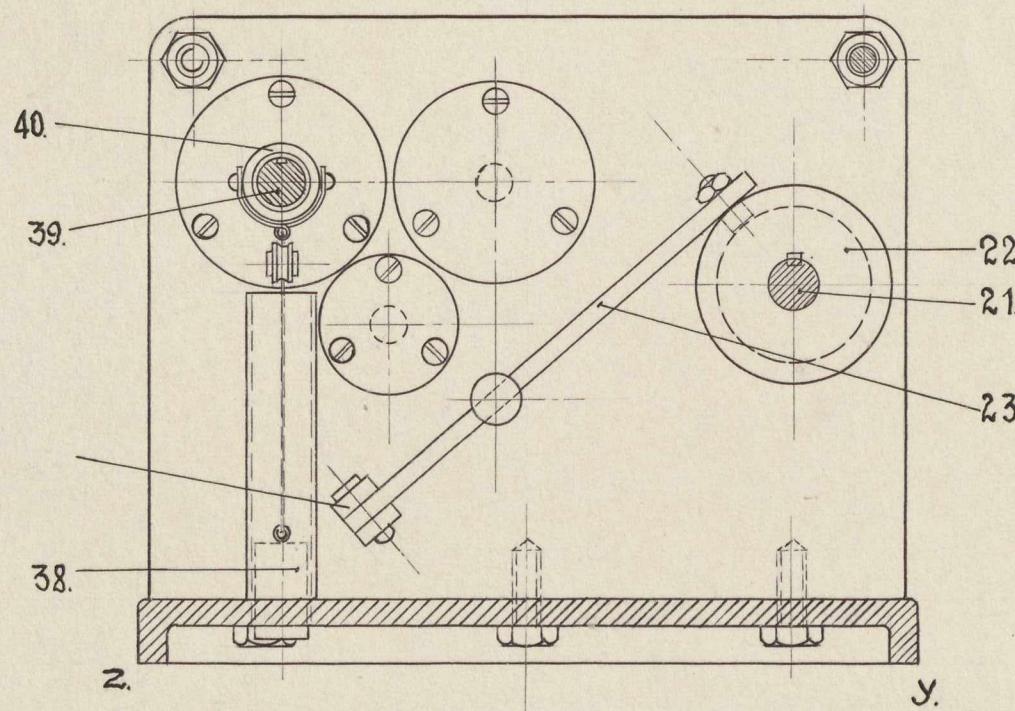
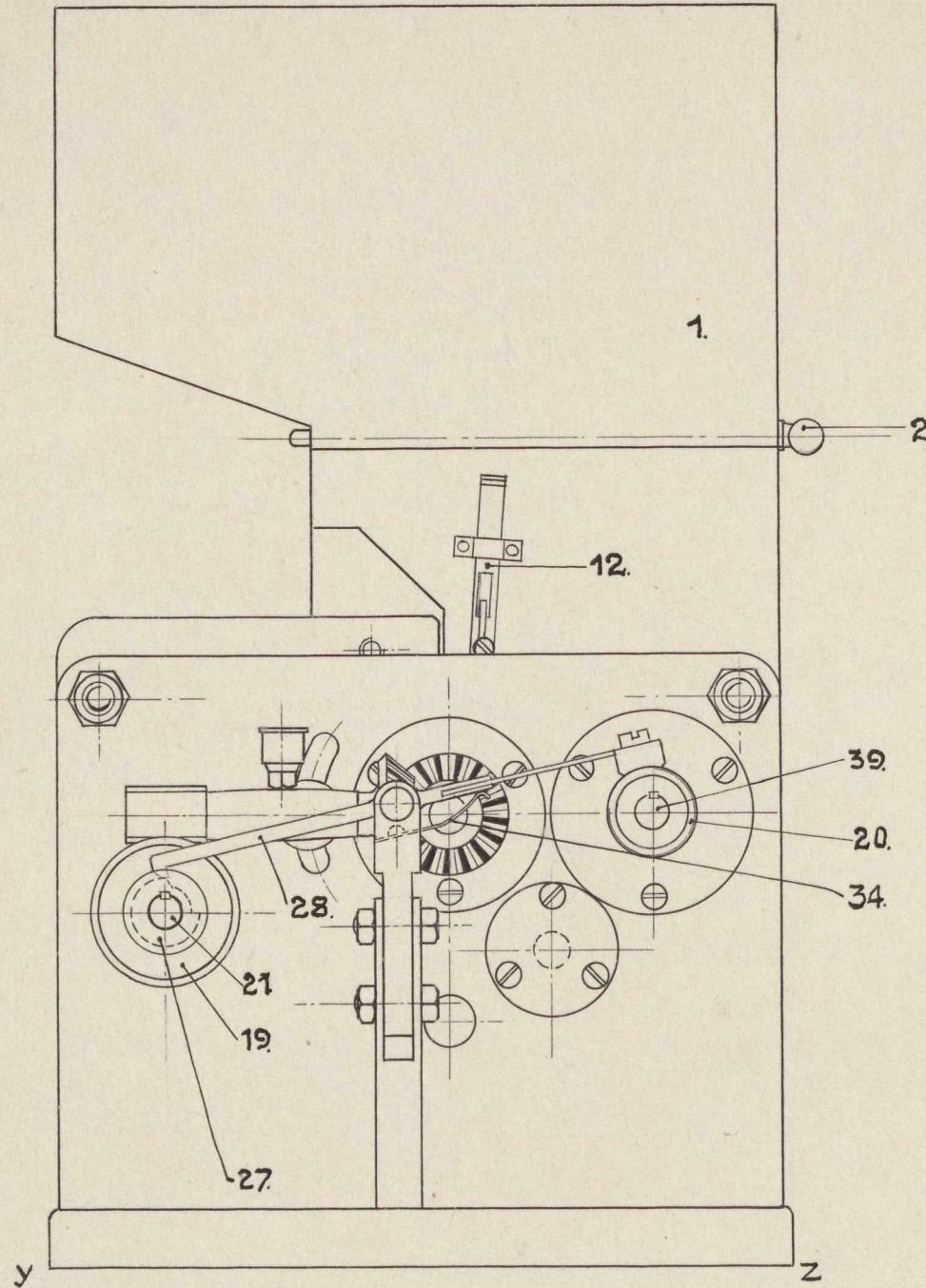

FIG. 5.

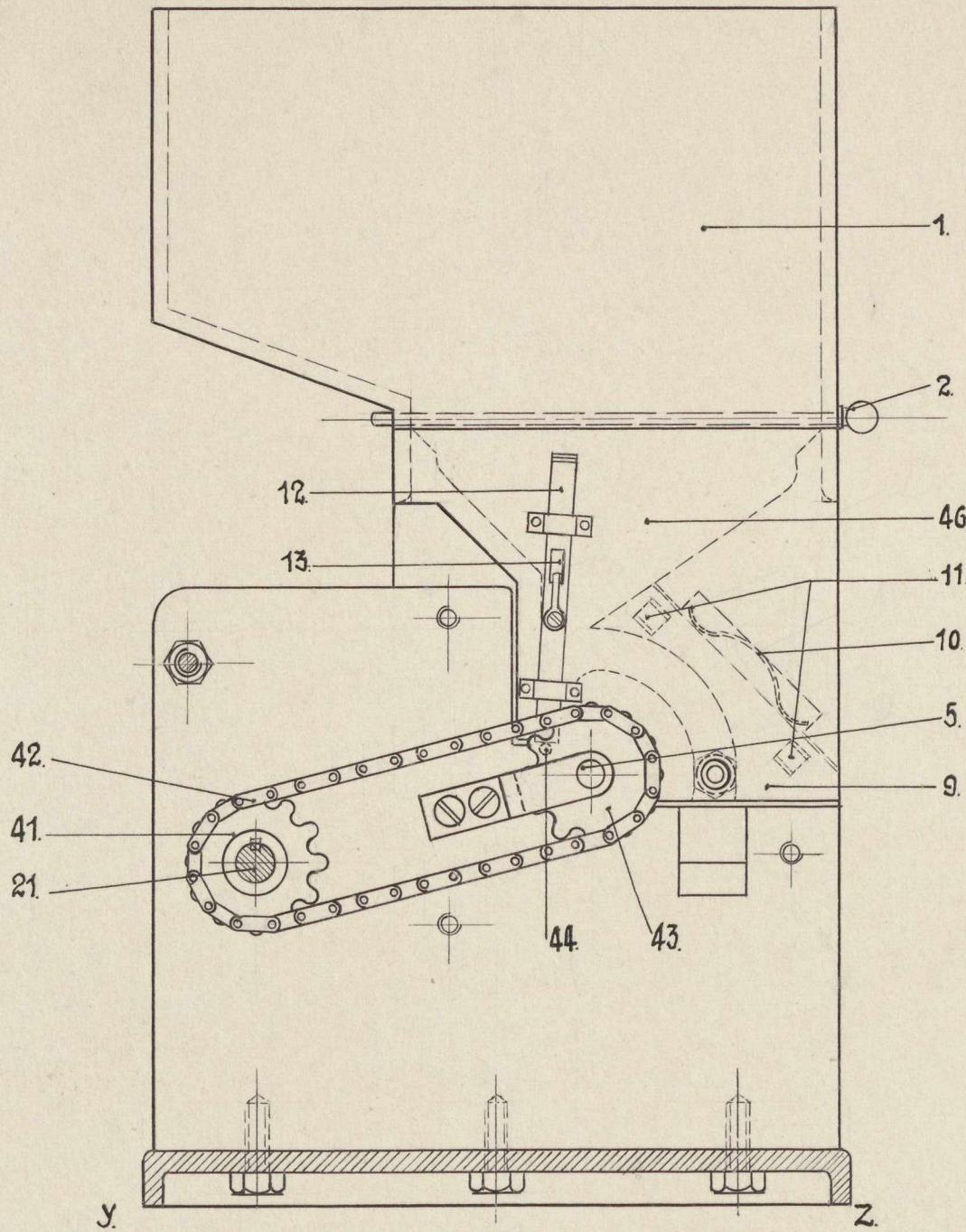
21. VIII. 269.
V. Las dasicos
12

Fig. 6.

21. VIII. 26 g.
V. Lásdúrius
D
B

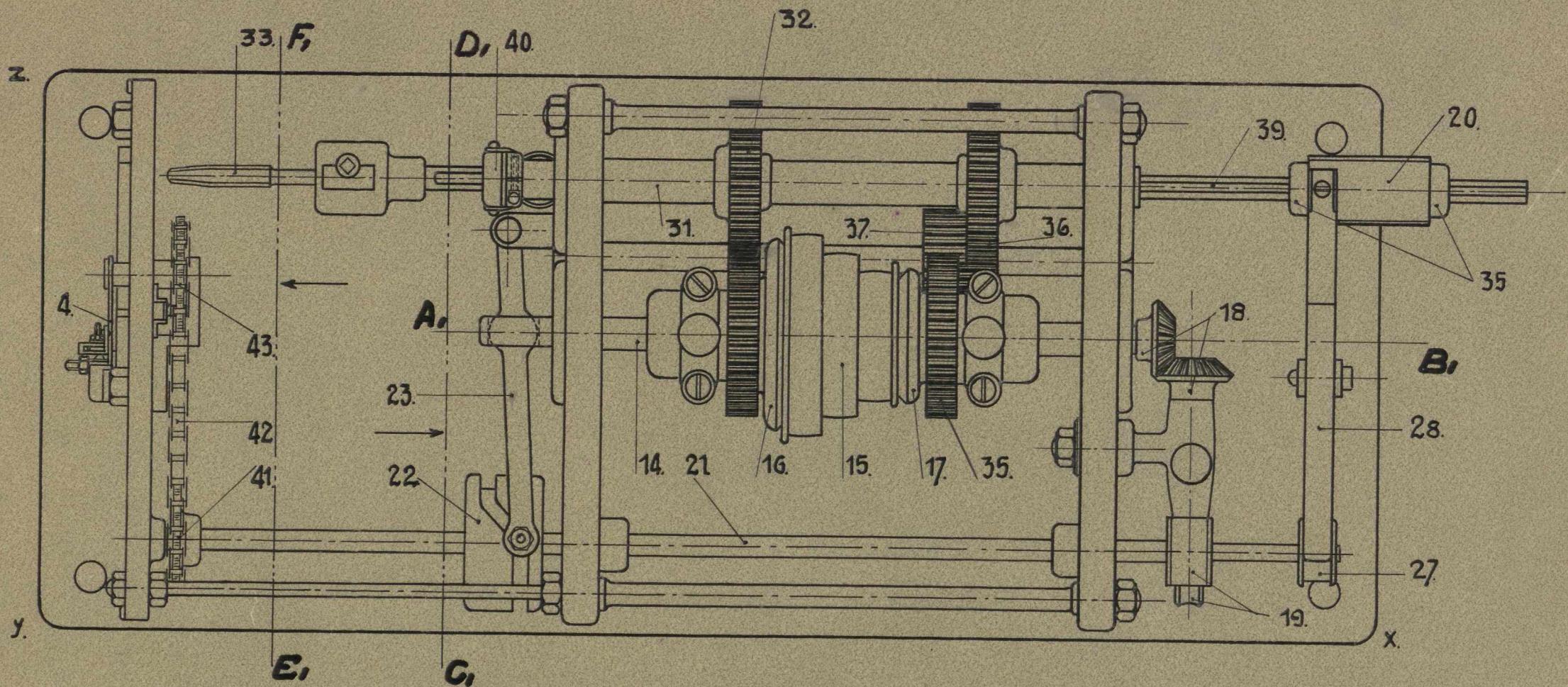
Fig. 7.

21. VIII. 269.

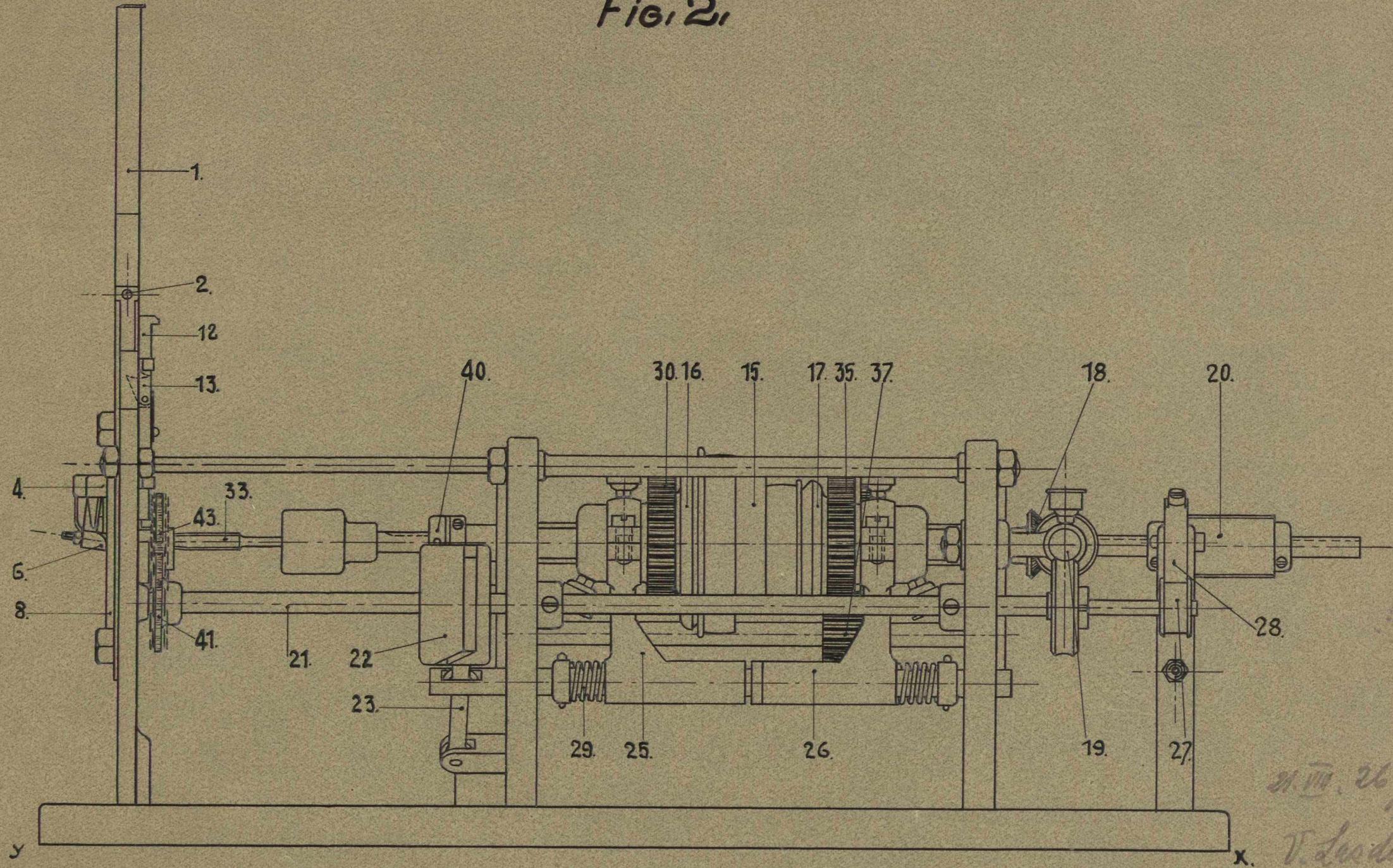
V. Lászlóvics
h/v

Fig. 1.

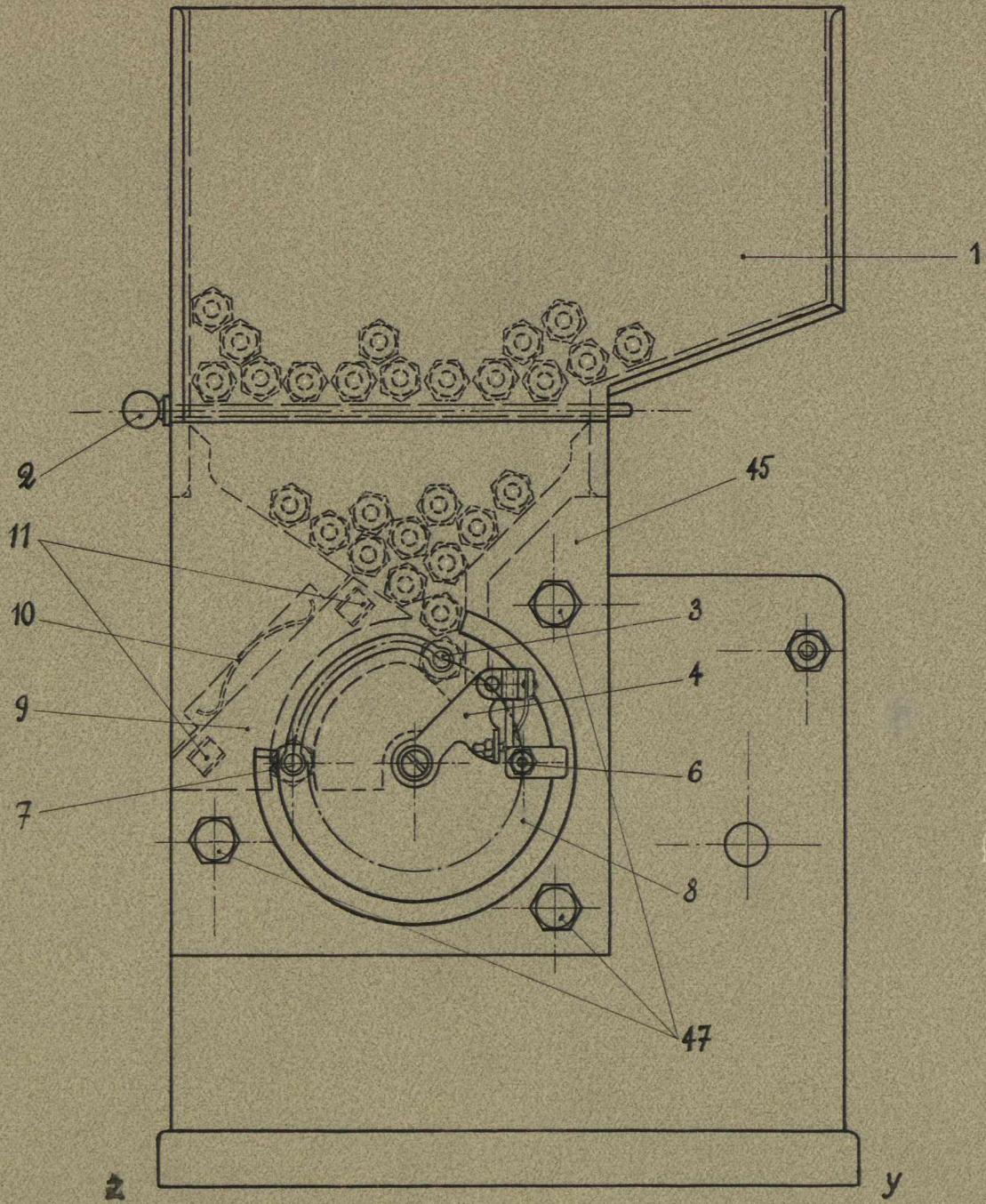
H. W. U. V. Landesend

Fig. 2.

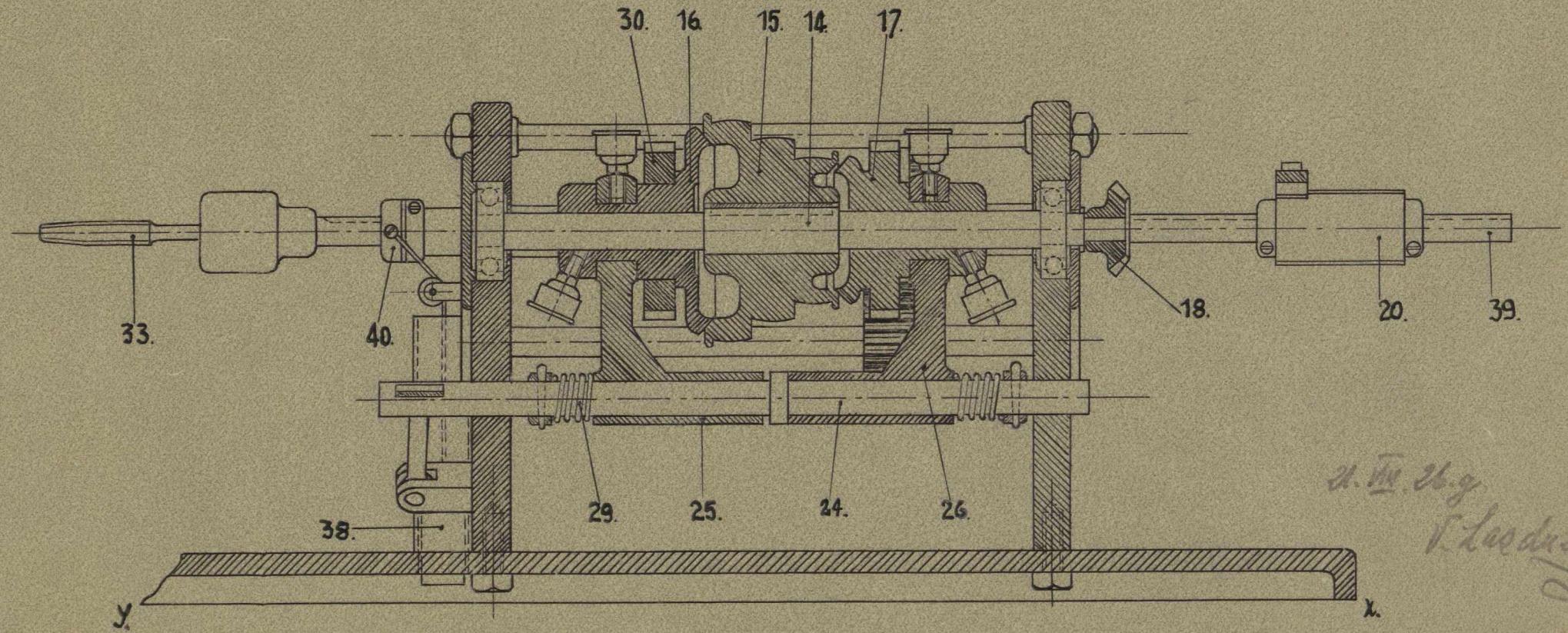
21. 26
V. S. S. 10/10/19

Fig. 3.

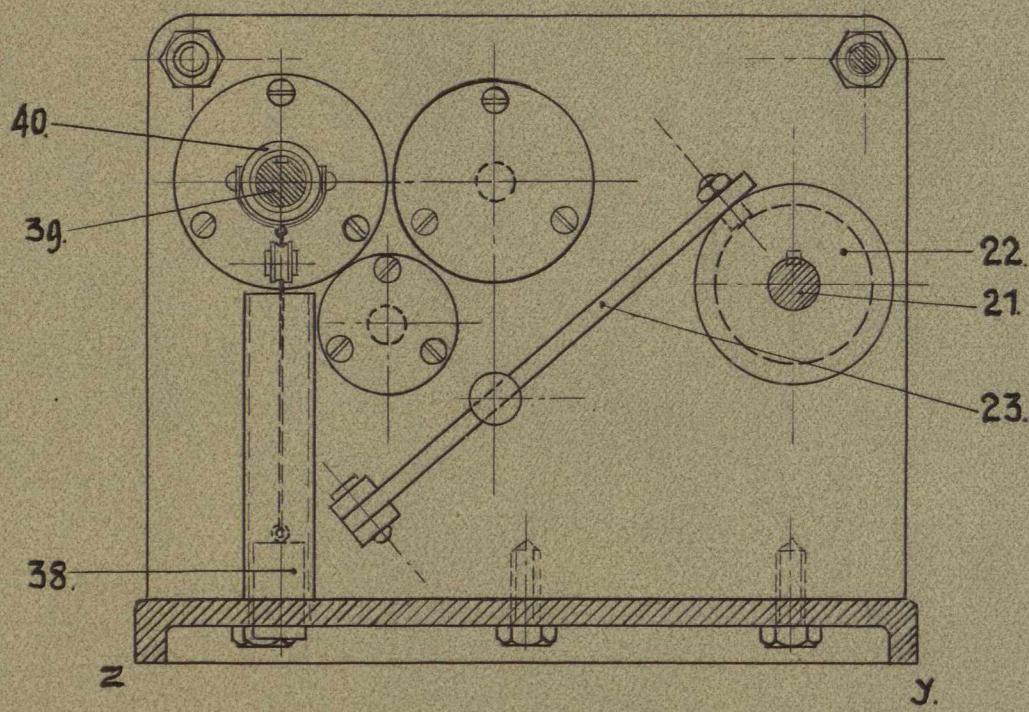

V. Sardamid

Fig. 4.

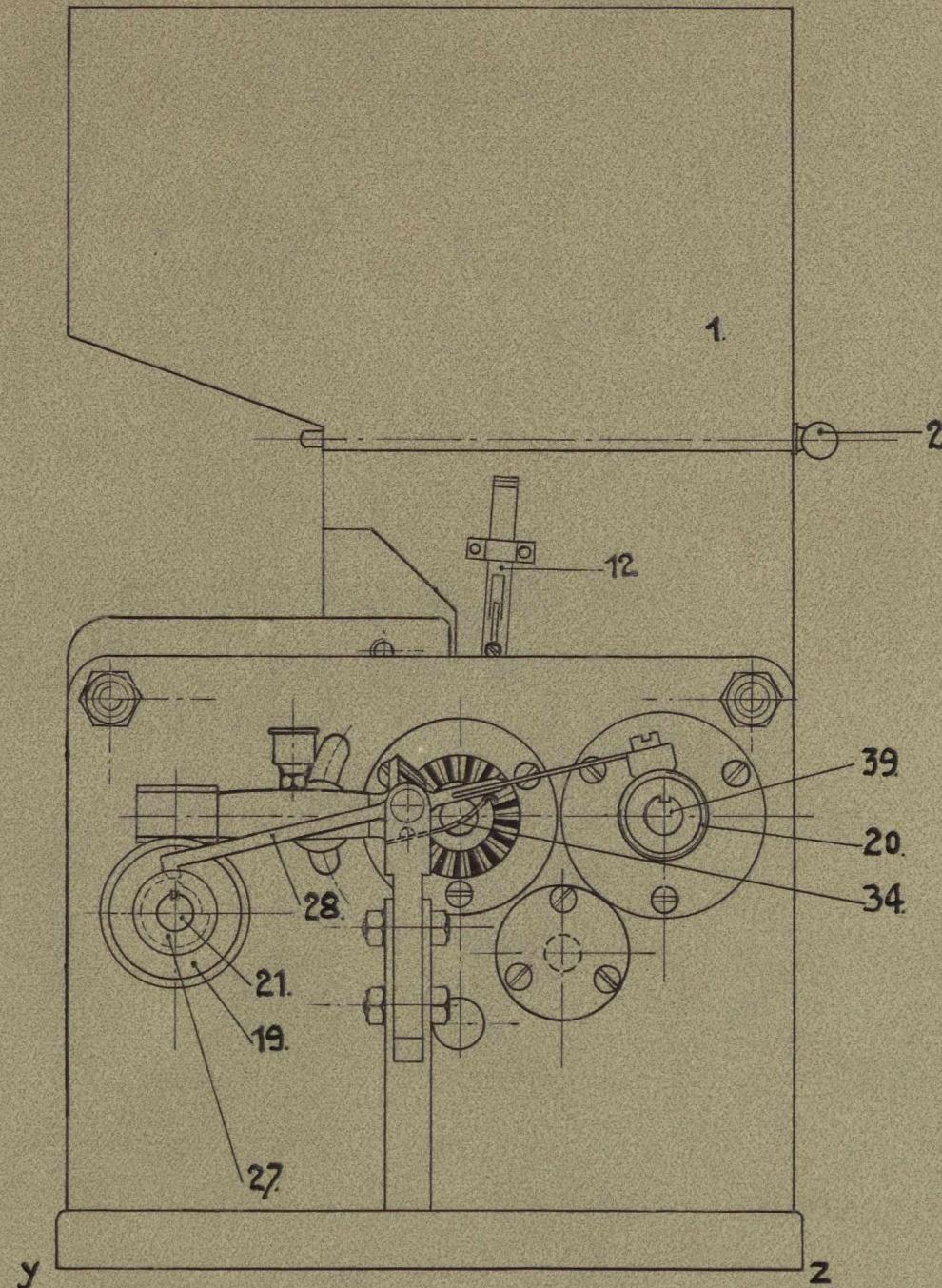

Fig. 5.

21. VIII. 269
F. L. dasch
19

Fig. 6.

21. Inv. 269.
V. S. S. 10

Fig. 7.

